

Innst. S. nr. 263

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

Dokument nr. 8:87 (2008–2009)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ine Marie Eriksen Søreide og Gunnar Gundersen om at lærerne skal ha rett til å bortvise elever fra klasserommet

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen endre opplæringslovens bestemmelser om bortvisning av elever, slik at læreren kan beslutte bortvisning i enkelttimer av elever som bryter ordensreglementet. For lengre bortvisning skal det fortsatt være rektor som beslutter bortvisning."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Freddy de Ruiten, Gorm Kjernli, Gerd Janne Kristoffersen, Anna Ljunggren og Torfinn Opheim, fra Fremskrittspartiet, Anders Anundsen, Jon Jæger Gåsvatn og Åse Michaelsen, fra Høyre, Gunnar Gundersen og lederen Ine Marie Eriksen Søreide, fra Sosialistisk Venstreparti, Geir-Ketil Hansen og Lena Jensen, fra Kristelig Folkeparti, Dagrun Eriksen, fra Senterpartiet, Inger S. Enger, og fra Venstre, Odd Einar Dørum, viser til representantforslaget.

Komiteen viser til at omfanget av bråk og generell uro i undervisningssituasjonen representerer et betydelig problem i skolen. Komiteen vil understreke at det i utgangspunktet er skolens og den enkelte lærers ansvar å håndheve skolens ordensreglement og sørge for gode arbeidsforhold i klasserommet innenfor klare rammer. Den enkelte elev plikter på sin side å etterleve de regler som gjelder i skolen, delta i undervisningen og å opptre på en slik måte at de ikke forstyrrer sine medelever og lærerens undervisning. Komiteen mener det er helt nødvendig å bryte på ordensreglementet følges opp i form av sanksjoner. Komiteen er derfor svært positiv til at skolene tar tak i problematikken og gjennom ulike virkemidler finner en løsning på situasjonen.

Komiteen er kjent med at enkelte skoler har etablert skolereglement der både elevenes rettigheter og plikter er beskrevet og gjort gjensidig forpliktende for elever, skolen og foresatte. Dette er også bakgrunnen for det aktuelle tilfellet som ligger til grunn for Utdanningsdirektoratets vedtak, slik det er referert til i representantforslaget. I henhold til vedkommende skoles reglement er det innført en praksis der elever som ikke møter presist til timen, blir henvist til biblioteket for den angjeldende timen.

Komiteen viser til at det ved skolen er etablert alternativt undervisningsopplegg på biblioteket der elever som er bortvist fra undervisningen kan arbeide resten av timen. Komiteen viser til fylkeskommunens vurdering om at dette er pedagogisk forsvarlig, under forutsetning av at elever som bryter skolereglementet vedvarende, følges opp systematisk av skolen.

Komiteen vil understreke at det er en stor forskjell på det å bortvise elever fra enkelttimer og det å utvise elever fra all undervisning over flere dager, slik det er hjemlet i opplæringsloven §§ 2-10 og 3-8.

Komiteen finner det unødvendig byråkratisk og en dårlig utnyttelse av skolens ressurser dersom kun rektor har myndighet til å bortvise elever i enkelttimer. Komiteen mener slik myndighet bør kunne delegeres til lærerne, og at en slik praksis ligger innenfor det handlingsrom som den enkelte lærer må kunne ha for i praksis kunne utøve klasseledelse. Effekten av en umiddelbar reaksjon på regelovertrerdelse er i seg selv et poeng. Det vil vanskelig kunne gjennomføres dersom rektor faktisk må kobles inn i det enkelte tilfellet. Komiteen mener dette ikke svekker elevenes rettigheter, så fremt sanksjonsmåten er gjort kjent gjennom skolens reglement.

Komiteen viser til brev av 8. mai 2009 til komiteen fra statsråden. Komiteen er svært tilfreds med at departementet vil utarbeide et forslag til lovendring slik at bortvisningsmyndighet for enkelttimer kan delegeres fra rektor til faglærerne.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til viktigheten av å håndtere slike spørsmål raskest mulig, slik at lærernes mulighet til å bortvise bråkete elever i enkelttimer ikke svekkes verken på kort eller lang sikt. Selv om det kan tenkes at gjeldende praksis med bortvisning fra enkelttimer muligens kan anses hjemlet, er det uansett viktig å fjerne usikkerheten rundt dette spørsmålet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen endre opplæringslovens bestemmelser om bortvisning av elever, slik at læreren kan beslutte bortvisning i enkelttimer av elever som bryter ordensreglementet. For lengre

bortvisning skal det fortsatt være rektor som beslutter bortvisning."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er nødvendig å gjennomføre en raskere behandling av lovendringene enn forslaget og signalene fra Regjeringen vil medføre, og viser til Fremskrittspartiets lovforslag i representantlovforslaget Dokument nr. 8:100 (2008–2009) som gir Odelstinget mulighet til å vedta endringer i loven allerede i vår.

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Stortinget ber Regjeringen foreslå å endre opplæringslovens bestemmelser om bortvisning av elever, slik at læreren kan beslutte bortvisning i enkelttimer av elever som bryter ordensreglementet. For lengre bortvisning skal det fortsatt være rektor som beslutter bortvisning.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument nr. 8:87 (2008–2009) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Ine Marie Eriksen Søreide og Gunnar Gundersen om at lærerne skal ha rett til å bortvise elever fra klasserommet – vedlegges protokollen.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 28. mai 2009

Ine Marie Eriksen Søreide

leder

Inger S. Enger

ordfører